

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 78. Seclusâ particulari consuetudine, vel privilegio, regulariter
celebrare non licet ante auroram, nec post meridiem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

festo Sacrum audire. Et quartum, dum Episcopus, vel aliquis generis illustris superveniens, Sacrum audire desiderat. Et quintum, dum repente post dictam Missam corpus defuncti occurrit sepeliendum. Sed tres hocce casus, utpote moribus nostris, hodiernaque consuetudini repugnantes, merito refellit Vasquez disp. 232.

CAPUT LXXVIII.

Secusâ particulari consuetudine, vel privilegio, regulariter celebrare non licet ante auroram, nec post meridiem.

944 **I**Ta S. Thomas q. 83. a. 2. D. Antoninus, Gabriel, Sylvester & Doctores communiter. Quia id non permittit Ecclesiæ consuetudo, nec rubrica Missalis, utpote quæ §. 15. n. 1. dicit, quâcumque horâ post auroram, & ante meridiem, posse Missam privatam dici. Ubi per auroram communis Doctorum sensus intelligit primum dici crepusculum, seu primum vespertium adventantis dici: neque aurora hic accipienda est mathematicè, sed moraliter, ita ut parum ante auroram pro nihilo reputetur. Unde Suarez disp. 80. sect. 6. Dicastillo disp. 4. dub. 4. n. 55. nullum scrupulum movendum aiunt, si quis Sacrum finiat duabus horis ante ortum solis. Verùm quoad similia attendenda est cuiusque regionis consuetudo. Quæ in Belgio, aliisque partibus Septentrionalibus (in quibus dies hyemales brevissimi sunt) permittit, etiam secularibus, hyeme celebrare multis horis ante ortum solis. Necfen tr. 4. dub. 14. Coninck q. 83. a. 2. dub. 4.

945 Regulares etiam ex variis privilegiis ante Tridentinum celebrare poterant ante auroram, imò duabus horis post mediam noctem. Sed hæc revocata videntur per Tridentinum sess. 22. & per Pium V. in Bulla quam refert Naldus verbo *Missa* n. 30. Unde S. Congregatio apud nostrum Lezanam to. 1. c. 21. n. 2. sic habet: *Ante diem, & horis indebitis, celebrare non licet, etiam vigore privilegiorum ante Tridentinum concessorum.*

946 Diana quidem p. 10. tr. 12. resol. 25. & apud ipsum Cardinalem de Lugo, Caspensis, Dicastillus, Leander, & alii dicta privilegia negant revocata per Tridentinum, ac per consequens per Pium V. quia Tridentinum solum revocavit privilegia celebrandi horis indebitis, quales non sunt horæ per privilegia Apostolica concessæ. Sed contra est, quòd eo ipso revocet privilegia celebrandi horâ jure communi non permittâ, quo revocat privilegia à Sede Apostolica concessa. Neque enim per horam indebitam Tridentinum intelligit horam à Sede Apostolica per privilegia non concessam: cum privilegia id concedentia revocet. Et aliâs frustranea esset illa privilegiorum revocatio, ut bene vidit laudata S. Congregatio. Gregorius tamen XIII. anno 1678. adcoque post Tridentinum, & Pium V. Presbyteris Societatis (aliorumque consequenter Ordinum communicantium) Bullâ *quanta* 22. apud Rodericum concessit privilegium celebrandi unâ horâ ante auroram, & infra horam post meridiem, *istineris, vel alterius legitimi impedimenti causâ.* Et istud privilegium non est revocatum.

947 Quoad Missas post meridiem, cum etiam merides moraliter consideranda sit, angustia non debet, qui paulò post meridiem celebrat. Quia parum pro nihilo reputatur. Imò in festis, & exequiis solemnioribus, sicut Belgii nostri consuetudo permittit Sacrum solemne prorogari ferè usque ad primam; similiter permittit Missas privatas inchoari post duodecimam, quoadiù durat solemne Sacrum. Necfen ibid.

Ante Missam parochialem, eâque durante, Regulares in Ecclesiis suis celebrare posse, Pius V. & S. Congregatio declaraverunt, ut alibi demonstramus.

Ante lectum Matutinum & Laudes Missam celebrare, causâ legitimâ non excusante, non licet, ut merito docent S. Raymundus, S. Antoninus, Sylvester, Navarrus, Bellarminus, Azorius, Gavantus, Binsfeldius, Reginaldus, Basilius, Tannerus, & (ipso teste) Doctores communiter. Quia licet inter Matutinum & Missam nulla sit connectio ex natura rei; secus ex jure positivo, seu Ecclesiæ consuetudine, vim legis habente, ut constat ex cap. *in his* dist. 11. Neque audiendi sunt nonnulli novaturientes in contrarium.

1°. quia Innocentius IV. in responso ad articulos quosdam, inter Archiepiscopum Nicolsensem, Suffraganeosque Latinos ipsius, & Episcopos Græcos Regni Cypri controversos (quos ad Sedem Apostolicam retulerat Otto Cardinalis, Episcopus Tusculanus) epist. 10. ad eundem Cardinalem sic pronuntiavit: *Sacerdotes autem dicant Horas Canonicas more suo; sed Missam celebrare, priusquam Officium matutinale compleverint, non præsumant.*

2°. Julius III. Bullâ *sacra* in Litteris Apostolicis Societatis pag. 75. sic habet: *Facilitatem anteposendi, & postponendi Officium divinum, aliâs vobis concessam, ad hoc ut tu, & pro tempore existentes Religiosi Societatis, ex legitimis & iustis causis (in quo tuam & successorum tuorum... conscientiam oneramus) Officium ipsum celebrationi Missæ liberè, & absque conscientia scrupulo postponere possitis, auctoritate & senore prædictis extendimus & ampliamus.* Igitur aperte insinuat, si ne legitima causa non licere Matutinum Missam postponere: cum conscientiam ipsorum oneret, si id faciant aliter quàm ex legitimis ac iustis causis.

3°. in Missali, tam Romano, quàm Carmelitano nostro, inter defectus Missæ §. *de defectibus in ministerio* ponitur, quòd celebrans saltem Matutinum cum Laudibus non dixerit, &c. Defectus autem in ministerio ibi intelliguntur defectus in eo positi, quòd aliquid ex requisitis ad illud desit, prout explicatur ibidem.

4°. Præmissis accedit generalis Ecclesiæ consuetudo, ut testantur Jacobus Bajus Institut. Relig. Christ. l. 4. c. 13. & nosser Franciscus à Jesu Maria tr. 5. c. 4. n. 47. Accedunt & isti consuetudini eponencia Statuta Synodalia plurium Ecclesiarum, Nemausensis anni circiter 1284. tit. de celebrat. Missar. Lingonensis anni 1404. Senonensis anni 1524. Parisiensis 1557. Sifridi Archiepiscopi Colonienis, Odonis Episcopi Parisiensis, &c.

Quia tamen ordinis inversio inter horas ipsas (ut dum horæ parvæ leguntur ante Matutinum) in privata horarum recitatione, communi Doctorum iudicio non censetur nisi peccatum veniale, de inversione ordinis inter Matutinum & Missam idem sentiunt Sylvester, Toletus, Bellarminus, Suarez, & alii communiter. Barbosa tamen de potest. Episc. p. 2. quindecim profert Doctores, atque inter eos S. Raymundum, & S. Antoninum 3. p. tit. 13. cap. 6. qui censent esse mortale. Gavantus quoque affirmat Innocentium IV. & Pium V. hunc defectum censere gravem.

CAPUT LXXIX.

Regulariter, & secusâ privilegio, celebrare non licet nisi in Ecclesia consecrata, vel saltem benedicta, vel in Oratorio ad Dei cultum dedicato, per Episcopum designando, & ab ipso visitando.

ITa statuitur in Tridentino sess. 22. cap. de evitandis in celebr. Miss. ubi in reverentiam &